

Sygn. akt III Kow.63/16wz

POSTANOWIENIE

Dnia 24.05.2016r.

Sąd Okręgowy w S.Wydział III Penitencjarny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO wS.Witold Galewski

Protokolant sekretarz sądowy Izabela Tates

przy udziale Prokuratora Rejonowego wC.- Mirosława Orłowskiego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Areszcie Śledczym w C. – Oddział Zewnętrzny w C. wniosku **skazanej** w sprawie **skazanej G. K. z d. S. c. B.** i H. z d. A., ur. dnia (...) w H., skazanej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 03.12.2007r., sygn. akt III K 181/07 za czyn z art.148§1kk na karę 10 lat pozbawienia wolności;

o warunkowe przedterminowe zwolnienie

na zasadzie art.77§1kk, art.78§1kk oraz art.161§1kkw

postanowił:

1. odmówić udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia **skaz. G. K. c. B.**;
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. F. K. kwotę (...)zł. brutto (...)za obronę z urzędu;
3. zwolnić skazaną od kosztów sądowych i obciążyć nimi Skarb Państwa;

UZASADNIENIE

Skazana G. K. złożyła kolejny wniosek o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia podnosząc, że nie zgadza się z opinią psychologa, który wypisuje kłamstwa odnośnie jej sytuacji rodzinnej. Dodała również, że nie ma skłonności do agresji, a będąc na wolności nigdy już nie wejdzie w konflikt z prawem.

Uprawnienia do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienia skazana nabyła w dniu 7.04.2012r. Koniec kary przypada na 6.04.2017r.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasady udzielania warunkowego zwolnienia określone są w przepisie art.77§1kk. Z treści wskazanego przepisu wynika, że Sąd penitencjarny może warunkowo zwolnić skazaną z odbycia reszty kary pod warunkiem stwierdzenia wobec niej pozytywnej prognozy kryminologicznej. Ustalenie stosownej prognozy może nastąpić w oparciu o pozostałe elementy wskazanego powyżej przepisu. Sąd penitencjarny podziela w pełni stanowisko Sądu Apelacyjnego w Lublinie wynikające z postanowienia z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie II AKzw 866/12, iż „nie wszystkie okoliczności wymienione w art.77§1kk muszą zaistnieć kumulatywnie, niemniej jednak obowiązkiem sądu jest dokonanie kompleksowej ich analizy i dopiero wówczas sąd winien formułować względem skazanego prognozę społeczno-kryminologiczną”.

Przy ustalaniu prognozy kryminologiczno-społecznej Sąd musi mieć na uwadze wskazane w art.77§1kk właściwości i warunki osobiste skazanej. Przez właściwości osobiste należy rozumieć cechy charakteru sprawcy, zdolność do samokrytyki, stosunek do innych ludzi i do powszechnie uznanych wartości społecznych. Przez warunki osobiste należy rozumieć warunki środowiskowe, w których żyje sprawca, warunki rodzinne, warunki w miejscu pracy, warunki mieszkaniowe z uwzględnieniem ewentualnych tendencji do wywoływania konfliktów w rodzinie lub w środowisku

(vide także : komentarz do art.66 Kodeksu karnego pod redakcją A. Zolla - Zakamycze 2004r.) a także odpowiednio art. 214§1 kpk w zw. z art.1§2 kkw).

Jest oczywiste że chcąc należycie ocenić, we wskazanym kontekście właściwości i warunki osobiste skazanej, konieczne jest odwołanie się do dowodów zawierających stosowne informacje.

Wskazać należy, że z wywiadu kuratora z dnia 20.06.2007r. załączonego do teczki osobopoznawczej skazanej wynika, iż skazana w miejscu zamieszkania zachowywała się zmienne. Okresowo zachowywała się poprawnie ale nadużywała alkoholu, nie dbała o chorego syna. Z uwagi na stwierdzone problemy związane ze spożywaniem alkoholu miejscowy MOPS skierował skazaną na terapię odwykową przeciwalkoholową. Skazana w styczniu 2007r. brała udział w terapii odwykowej w D. O. T. U. w B.P.. Dodać trzeba, że skazana w 2009r. odbyła leczenie w (...) w H. z powodu zależności alkoholowej z tym, że leczenie przerwała.

Skazana w przeszłości była badana przez lekarzy psychiatrów i psychologa. Z opinii sądowno-psychiatrycznej z dnia 5.03.2007r. i z dnia 8.05.2007r. oraz opinii psychologicznej z dnia 21.08.2007r. wynika, że u skazanej rozpoznano upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim oraz zespół zależności alkoholowej. Skazana odbyła terapię odwykową w warunkach wolnościowych ale szybko złamała abstynencję i wróciła do spożywania alkoholu.

Sąd penitencjarny rozpoznając wniosek skazanej o warunkowe zwolnienie w sprawie III Kow 505/14/wz Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłej psychologa klinicznego. Biegła w opinii z dnia 30.07.2014r. wskazała, że u skazanej w dalszym ciągu występują wskazując wyraźnie podwyższone tendencje do uruchamiania się zachowań impulsywnych (w tym agresywnych) przy bardzo słabo wykształconych mechanizmach ich kontroli, a przy tym na bardzo wysokim poziomie kształtują się skłonności do przestępstw i uzależnień. Jednocześnie biegła podniosła, że u skazanej występują znaczne deficyty w obrębie mechanizmów kontroli zachowań, spowodowane zarówno czynnikami organicznymi, jak i cechami osobowościowymi, a słaba kontrola intelektualna, wysoki poziom tendencji do zachowań impulsywnych, niska podatność na aprobatę społeczną i niska empatia oraz rysy charakteropatycznej osobowości skazanej mogą stanowić czynniki predykcyjne dla zachowań z użyciem przemocy. Nie można pominąć również tego, że osobowość skazanej nadal wykazuje cechy i mechanizmy nieprawidłowe.

Rozpoznając kolejny wniosek skazanej o warunkowe zwolnienie w sprawie III Kow 115/15wz Sąd penitencjarny dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa. W opinii z dnia 28.05.2015r. biegły stwierdził, że skazana nie wykazuje utrwalonych skłonności do zachowań agresywnych. Wprawdzie, w opinii psychologicznej z dnia 30.07.2014r. biegła stwierdziła tendencje skazanej do zachowań impulsywnych oraz niską empatię i rysy charakteropatyczne, tym niemniej biegły w przedmiotowej opinii tych ustaleń nie potwierdza. W ocenie biegłego uwzględniając treść rozmów klinicznych, skazana zachowuje krytycyzm wobec swojego czynu, przyznaje że zachowała się agresywnie pod wpływem alkoholu, jednak przez cały okres pobytu w jednostkach penitencjarnych nie przejawiała żadnych skłonności do zachowań agresywnych. Z uwagi na upośledzenie umysłowe stopnia lekkiego, skazana nie osiągnęła i nigdy nie osiągnie pełnej dojrzałości umysłowej, ani psychicznej, mimo to jest w stanie pracować i utrzymywać dobre relacje społeczne oraz wносить swój wkład w rozwój społeczeństwa. Biegły w opinii wskazał, że w osobowości skazanej zaszły pozytywne zmiany, jest ona obecnie nieco dojrzała psychicznie niż przed umieszczeniem w zakładzie karnym. Ma motywację do pracy nad sobą albowiem po wyjściu z zakładu karnego chce przejąć opiekę nad mężem i synem. Jak stwierdził biegły, motywację tę należy uznać za zrozumiałą, silną i pozytywną.

Mając na uwadze iż biegli z zakresu psychologii w swoich opiniach dokonali odmiennej oceny zmian zachodzących w osobowości skazanej, w toku odbywania wieloletniej kary pozbawienia wolności, w tym skłonności skazanej do zachowań agresywnych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach skomplikowanych w sprawie III Kow 115/15wz dopuszczono dowód z opinii kolejnego biegłego psychologa.

W opinii sądowno-psychologicznej z dnia 27.07.2015r. biegły wskazał, że potwierdza występowanie u skazanej skłonności do zachowań agresywnych, utrwalone poprzez wzorce środowiskowe. Ta postawa znacząco zmieniła się w trakcie odbywania kary. Skazana wypracowała kontrolę zewnętrznych zachowań w sytuacjach jasno określonych

reguł opartych o czytelne dla niej zasady postępowania oraz uzależnioną od ścisłej kontroli stosowaną przez personel penitencjarny. Biegły podkreślił, że brak takiej kontroli może wpłynąć na regres wyuczonych zachowań.

Zdaniem biegłego, w sytuacjach nowych, wieloznacznych, przy braku kontroli zewnętrznej istnieje prawdopodobieństwo regresu do wcześniej utrwalonych zachowań agresywnych tym bardziej, że te nowe mechanizmy są słabo zintegrowane. Czynnikiem niekorzystnym w utrzymaniu kontroli emocjonalnej jest osłabienie u skazanej funkcji ośrodkowego układu nerwowego. To zaś zagrożenie utraty kontroli jest zwielokrotnione niebezpieczeństwem przerwania abstynencji zwłaszcza że skazana nie zdystansowała się do zachowań związanych z nałogiem, nie uzyskała wglądu w mechanizmy uzależnienia i nie ma utrwalonej negatywnej oceny swojej choroby. We wniosku końcowym biegły stwierdził, że skazana może rokować poprawne zachowania i dalszy proces resocjalizacji jednak tylko w sytuacji wsparcia i częstej kontroli oraz rygorystycznego przestrzegania zaleceń terapeutycznych w tym leczenia farmakologicznego.

Sąd penitencjarny mając na uwadze zastosowaną metodologię przeprowadzanych badań i treść nadesłanych opinii podziela stanowisko i wnioski biegłych wyrażone w opiniach z dnia 30.07.2014r. oraz z dnia 27.07.2015r.,. Z tych opinii jednoznacznie wynika, że skazana ma skłonności do zachowań agresywnych zwłaszcza pod wpływem alkoholu. Skazana z uwagi na osłabienie funkcji OUN może kontrolować swoje zachowanie i zachowywać się poprawnie wyłącznie w warunkach zwiększonego nadzoru i kontroli. Wskazane opinie są jasne, pełne i przekonujące. Natomiast, Sąd nie podziela wniosków biegłego zawartych w opinii z dnia 28.05.2015r., z których wynika, że skazana nie potwierdzono u skazanej istnienia skłonności do uzależnień i agresji. To oznacza, że skazana nie będzie miała problemów z prawidłowym funkcjonowaniem na wolności.

Zatem, właściwości i warunki osobiste skazanej, na obecnym etapie odbywania kary nie przemawiają za uwzględnieniem wniosku. Skazana nie daje swoistego rodzaju gwarancji ,że nie będzie spożywać alkoholu, zachowywać się poprawnie i zaniecha zachowań agresywnych. W praktyce nie jest możliwe objęcie skazanej wręcz permanentną kontrolą i ustalanie każdego dnia czy skazana nie nadużywa alkoholu i przestrzega zasad porządku prawnego. Podczas pobytu osoby skazanej na warunkowym zwolnieniu dozór kuratora i nadzór Policji może być prowadzony jedynie okresowo.

Kolejnym elementem wymienionym w przepisie art.77§1kk jest zachowanie skazanej w podczas odbywania kary pozbawienia wolności. Ocena postawy w toku izolacji jest ważna dla określenia prognozy kryminologicznej, bowiem pozwala na ustalenie czy wobec skazanej pod wpływem procesu resocjalizacji stwierdzić można ewolucję społecznie pożądaną postawy.

Z opinii Dyrektora AŚ C. załączonej do akt niniejszej sprawy wynika, że skazana w czasie odbywania kary zachowuje się nadal poprawnie. Była 63 razy nagradzana regulaminowo. To oznacza, że skazana w okresie od dnia 4.09.2015r. czyli posiedzenia w przedmiocie warunkowego zwolnienia uzyskała 5 kolejnych wniosków nagrodowych.

Jednakże nie można nie dostrzec tego, że skazana odbywa karę w OZ C. czyli w jednostce penitencjarnej o zmniejszonym nadzorze. To oznacza że skazana ma zdecydowanie większe możliwości do uzyskiwania nagród regulaminowych i podjęcia pracy poza aresztem niż w jednostce penitencjarnej typu zamkniętego. Zatem, liczba uzyskanych przez skazaną wniosków nagrodowych nie może być traktowana w sposób jak priorytetowy przy ocenie trafności złożonego wniosku.

Przypomnieć trzeba, że skazana popełniła 5 przekroczeń za które została dyscyplinarnie ukarana.

Skazana 4-krotnie odwiedziła członków swojej rodziny pod konwojem funkcjonariuszy SW. To oznacza, że skazana nie zdobyła zaufania Administracji na tyle, aby udzielono jej tzw. przepustki losowej w trybie art.141a§1kkw, bez asysty funkcjonariuszy SW.

Aktualnie skazana prowadzi zgodne i bezkonfliktowe relacje ze współosadzonymi. W relacjach z przełożonymi prezentuje postawę regulaminową. Karę odbywa w systemie programowanego oddziaływania, z zadania wynikające

z tego programu realizuje sumiennie. Przebywając w Zakładzie Karnym w G. skazana w dniu 14.10.2009r. odbyła terapię dla osób uzależnionych od alkoholu, a postęp w terapii określono jako dobry.

Zatem, zachowanie skazanej w warunkach izolacji penitencjarnej należy ocenić jako początkowo zmienne a obecnie jako dobre.

Wskazać jednak należy, że dobre zachowanie w ostatnim okresie nie skłoniło Administracji aresztu do zakwalifikowania skazanej do tzw. systemu przepustkowego. Z uwagi na naganne zachowanie skazanej na wolności, nadużywanie alkoholu oraz okoliczności przypisanego skazanej czynu Sąd penitencjarny uznaje że przed uzyskaniem warunkowego zwolnienia skazana powinna zostać sprawdzona w warunkach wolnościowych, tak aby mogła wykazać iż potrafi należycie funkcjonować poza jednostką penitencjarną i to bez nadzoru ze strony funkcjonariuszy SW.

Przypomnieć trzeba, że poprawne zachowanie skazanej umożliwia skorzystanie z nagród przewidzianych w art.138§1kkw. Z tego przepisu wynika, że skazana może skorzystać z możliwości czasowego opuszczenia jednostki penitencjarnej, po spełnieniu warunków opisanych w art.139§1kkw. Wskazać należy, że przed udzieleniem tego typu zezwolenia Administracja zakładu karnego jest zobowiązana do sporządzenia prognozy kryminologiczno-społecznej, uzasadniającej przypuszczenie, że skazana w czasie tego pobytu będzie przestrzegała porządku prawnego (vide : §25 ust.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.08.2003r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych...Dz. U. Nr 151 poz.1469).

Zatem, skoro nie dokonano sprawdzenia zachowania skazanej poza zakładem karnym, bez nadzoru funkcjonariuszy służby więziennej np. w systemie przepustkowym lub pracy bezdзорowej poza jednostką penitencjarną, to brak było podstaw do przyjęcia że skazana na tym etapie odbywania kary, przebywając na wolności, potrafi należycie funkcjonować.

W tym miejscu należy się odwołać do postanowienia z dnia 19.12.2006r. SA w K. w którym stwierdzono, że bez sprawdzenia zachowania skazanego poza zakładem karnym nie powinno mu udzielać się warunkowego zwolnienia z reszty kary. Podkreślić trzeba, że podobne stanowisko w zakresie konieczności sprawdzenia zachowania skazanego na wolności zajął Sąd Apelacyjny w Gdańsku w postanowieniach: z dnia 9.04.2013r. sygn. II AKzw 674/13, z dnia 17.06.2013r. sygn. II AKzw. 2217/13, z dnia 7.01.2014r sygn. II AKzw 2843/13, z dnia 10.02.2014r. sygn. AKzw 137/14, z dnia 10.02.2014r. sygn. II AKzw 138/14, z dnia 17.02.2014r. sygn. II KAKzw. 196/14, z dnia 6.10.2014r. sygn. II AKzw 1947/14, z dnia 23.12.2014r. sygn. II AKzw 2550/14, z dnia 29.12.2014r. sygn. II AKzw 2617/14, z dnia 13.01.2015r. sygn. II AKzw 2691/14, z dnia 13.01.2015r. sygn. 2691/14, z dnia 9.03.2015r. sygn. II AKzw 407/15, z dnia 24.03.2015r. sygn. II AKzw 551/15 z dnia 14.04.2015r. sygn. II AKzw 723/15, z dnia 14.03.2016r. sygn. II AKzw 405/16, z dnia 21.03.2016r. sygn. II AKzw 464/16 oraz z dnia 29.03.2016r. sygn. II AKzw 503/16).

Odnosząc się ponownie do postawy skazanej w zakładzie karnym stwierdzić trzeba, że obecnie pozytywne zachowanie się skazanej w warunkach izolacji dowodzi tego, że podjęła ona działania mające na celu wykazanie, iż zamierza zerwać z dotychczasowym trybem życia i przestrzegać zasad porządku prawnego. Za takim stanowiskiem przemawia liczba uzyskanych wniosków nagrodowych. Dobra postawa nie jest jedyną okolicznością która musi być oceniona przy ocenie trafności złożonego wniosku o warunkowe zwolnienie.

Przechodząc do okoliczności popełnienia przez skazaną przestępstwa podnieść należy, że o tyle mają one znaczenie dla negatywnej prognozy, a w konsekwencji i dla negatywnej decyzji w przedmiocie warunkowego zwolnienia, o ile wskazują na takie cechy skazanej, które mogą być przyczyną popełnienia przez nią kolejnego przestępstwa (vide : postanowienia z dnia 21.10.2004r. S.A. we W. sygn. II AKzw 709/04, z dnia 14.01.2014r. Sądu Apelacyjnego w Gdańsku sygn. II AKzw 2908/13 oraz z dnia 20.01.2014r. Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w II AKzw. 38/14).

Z załączonego do akt ewidencyjnych odpisu wyroku wynika, że skazana dopuściła się czynu z art.148§1kk. Krytycznego dnia skazana ugodziła pokrzywdzonego nożem kuchennym w klatkę piersiową, przez co doprowadziła do przebicia

plata prawego płuca, uszkodzenia gałęzi dużych naczyń płucnych oraz ranę worka osierdziowego, co wywołało wstrząs urazowy i krwotoczny powodujący jego zgon.

W ocenie Sądu penitencjarnego okoliczności popełnionego przestępstwa przy uwzględnieniu wniosków wynikających z wywiadu kuratora sądowego, opinii sądowo-psychiatrycznej i sądowo-psychologicznej sporządzonych na etapie postępowania przygotowawczego oraz opinii biegłych psychologów z dnia 30.07.2014r. oraz z dnia 27.07.2015r. przemawiają przeciwko uwzględnieniu wniosku. Ze wskazanych opinii wynika, że skazana ma skłonności do nadużywania alkoholu i prezentowania agresywnych postaw, które mogą być podstawą do popełnienia kolejnego przestępstwa.

Biegli w opiniach podnieśli, że skazana mimo wieloletniego okresu wymuszonej abstynencji oraz ukończenia terapii odwykowej nie ma wglądu w mechanizmy uzależnienia a co istotne i nie ma utrwalonej negatywnej oceny swojej choroby. To oznacza, że nadal istnieje wysokie i realne prawdopodobieństwo, iż skazana w warunkach wolnościowych powróci do nałogu i będąc pod wpływem alkoholu po raz kolejny może zachować się agresywnie. Dlatego zdaniem Sądu penitencjarnego tak ważne jest sprawdzenie skazanej w warunkach bez nadzoru ze strony funkcjonariuszy SW.

W tym miejscu należy się odwołać do postanowienia z dnia 9.02.2012r. Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie AKzw 158/12 z którego wynika, że „możliwa jest tym samym również odmowa udzielenia warunkowego zwolnienia wyłącznie lub przede wszystkim z uwagi na okoliczności popełnienia przypisanego przestępstwa. Choć bowiem przyjmuje się iż czynnik ten sam w sobie nie może stanowić bezwzględnej przeszkody do zastosowania środka probacyjnego, to może być brany pod uwagę przy ocenie, na jakim etapie wykonania kary poddanie sprawcy próbie jest zasłużone i celowe”. Z załączonego do akt ewidencyjnych odpisu wyroku wynika, że skazana dopuściła się popełnienia czynu art. 148§1kk.

Bezspornym jest, że skazana w warunkach izolacji zachowywała się także dobrze. W ocenie Sądu nie można nadmiernie eksponować okresów dobrego zachowania skazanej w toku odbywania kary pozbawienia wolności. Nie można pomijać okresów nagannej postawy i okoliczności popełnionego przestępstw.

Postawa skazanej z okresu pobytu w warunkach izolacji winna być oceniana w powiązaniu z jej właściwościami i warunkami osobistymi oraz okolicznościami popełnionego przestępstwa. Ta ocena nie pozwala na wysnucie wniosku że skazana ma na tyle ukształtowane właściwe postawy, iż mimo niewykonania pozostałej części kary pozbawienia wolności będzie przestrzegała porządku prawnego a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa a dalszy proces jej resocjalizacji prowadzony w warunkach wolnościowych będzie przebiegał należycie.

Uznając więc za celowy dalszy pobyt skazanej w warunkach izolacji, należało postanowić jak na wstępie.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono zgodnie z przepisem art. 29§1 ustawy z dnia 26.05.1982r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz.124) oraz § 2 pkt 1,2 i 3, § 13 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz. U. z 2015r. poz.1800).

Na podstawie art. 626§1kpk w zw. z art. 624§1kpk w zw. z art. 1§2kkw z uwagi na trudną sytuację materialną i brak dochodów skazaną zwolniono od zapłaty kosztów sądowych, którymi obciążono Skarb Państwa.